

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Marian Banaś

KNO.410.003.01.2022

Pan
Piotr Gliński
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/018 – Budowa Muzeum Historii Polski

**Tekst zmieniony zgodnie z uchwałą Nr 51/2022 Kolegium Najwyższej Izby Kontroli
z dnia 26 października 2022 r.**

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 50 00, F +48 22 444 57 93
nik@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego ¹ , ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa (dalej: MKiDN, Ministerstwo)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prof. dr hab. Piotr Gliński, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego ² (dalej: Minister); wcześniej, od dnia 17 czerwca 2014 r. do dnia 16 listopada 2015 r., Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego była prof. dr hab. Małgorzata Omilanowska (dalej: Minister [sprawujący funkcję w latach 2014-2015])
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego. 2. Nadzór i kontrola nad przedsięwzięciem inwestycyjno-budowlanym, w tym nad wydatkowaniem środków publicznych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2022 (do dnia zakończenia kontroli ³), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego
Kontrolerzy	1. Ewa Michalska, doradca ekonomiczny, legitymacja służbowa nr 18523 2. Agnieszka Kowalska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KNO/2/2021 z dnia 29 kwietnia 2022 r. (akta kontroli str. 1-2)

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Założenia programu wieloletniego „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie”⁶, przyjęte uchwałą Nr 118/2015 Rady Ministrów z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie”⁷, nie były realizowane. Jeszcze przed zmianą ww. Programu⁸ Minister wyraził zgodę na dostosowanie, opracowanej na rzecz Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie⁹, dokumentacji projektowej, w wyniku czego powierzchnia budowanego budynku MHP została zwiększona z 24 000 m² do 44 700 m², co miało wpływ na wzrost kosztów z 310 000 tys. zł na 659 270 tys. zł oraz zmianę terminu zakończenia

¹ W okresie od 1 marca 2021 r. do 26 października 2021 r. funkcjonowało Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

² W okresie od 5 października 2020 r. do dnia 26 października 2021 r. – Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

³ Tj. do dnia 30 czerwca 2022 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: Program lub PW „Budowa MHP”, odpowiednio z: 2015 r., 2017 r., 2018 r., 2021 r.

⁷ Dalej: uchwała RM z 2015 r. – patrz: <https://bip.mkidn.gov.pl/pages/legislacja/programy-wieloletnie/program-wieloletni-budowa-muzeum-historii-polski-w-warszawierdquo.php> [dostęp: 11 lipca 2022 r.].

⁸ Uchwała Nr 165/2017 Rady Ministrów z dnia 17 października 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie”, dalej: uchwała RM z 2017 r. – patrz: <https://bip.mkidn.gov.pl/pages/legislacja/programy-wieloletnie/program-wieloletni-budowa-muzeum-historii-polski-w-warszawierdquo.php> [dostęp: 11 lipca 2022 r.].

⁹ Dalej: MWP.

inwestycji z 2019 r. na 2020 r. Na podstawie kolejnych uchwał Rady Ministrów¹⁰ zwiększono powierzchnię budowanego budynku do 44 856 m² oraz koszt inwestycji do 757 270 tys. zł, a także zmieniono termin jej zakończenia na 2023 r.

Należy jednak zaznaczyć, że przygotowane przez Ministra [sprawującego funkcję w latach 2014-2015] – wspólnie z MHP – i przyjęte w uchwale RM z 2015 r. założenia były nierealne do osiągnięcia w zakładanym czasie oraz przy planowanych kosztach. W dacie podjęcia uchwały RM z 2015 r. Muzeum m.in. nie posiadało prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane¹¹ oraz decyzji o pozwoleniu na budowę¹², a nieruchomość na potrzeby budowy MHP została wydzielona przez Ministerstwo Obrony Narodowej¹³ dopiero w dniu 31 sierpnia 2017 r.¹⁴ W zakresie kosztów PW „Budowa MHP” z 2015 r. przyjęto, że plan finansowy „prezentuje wstępny szacunek przewidywanych nakładów”, a „urealnienie wyceny będzie możliwe w miarę postępu prac projektowych”. Ponadto opracowanie w 2015 r. PW „Budowa MHP” nie zostało poprzedzone udokumentowanymi analizami określającymi ryzyka związane z realizacją tego zadania.

Minister nie wyegzekwował od Pełnomocnika Ministra ds. budowy Muzeum¹⁵ terminowego składania kwartalnych sprawozdań z jego działalności.

Minister finansował budowę MHP, prawidłowo przekazując i rozliczając środki publiczne. W ramach PW „Budowa MHP” w latach 2016-2022 (do 30 czerwca) wydatkowano łącznie 274 261 tys. zł, co stanowiło 36,2% planowanych kosztów. Ponadto poza PW „Budowa MHP” (w 2017 r. i 2021 r.) wydatkowano łącznie 28 525,6 tys. zł z planowanej (według zawartych umów) kwoty 114 590,3 tys. zł, tj. 24,9%.

Na dzień zakończenia kontroli¹⁶ stan zaawansowania przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego wskazuje, że planowany na maj 2023 r. termin otwarcia budynku Muzeum oraz wystawy stałej nie zostanie dochowany, a jego koszt wzrośnie co najmniej o 173 322 tys. zł¹⁷.

¹⁰ Uchwała RM Nr 55/2018 z dnia 20 marca 2018 r., dalej: uchwała RM z 2018 r. – patrz: <https://bip.mkidn.gov.pl/pages/legislacja/programy-wieloletnie/program-wieloletni-budowa-muzeum-historii-polski-w-warszawierdquo.php> [dostęp: 11 lipca 2022 r.] oraz uchwała RM Nr 17/2021 z dnia 1 lutego 2021 r., dalej: uchwała RM z 2021 r. – patrz: <https://bip.mkidn.gov.pl/pages/legislacja/programy-wieloletnie/uchwala-nr-172021-rady-ministrow-z-dnia-1-lutego-2021-r-zmieniajaca-uchwale-w-sprawie-ustanowienia-programu-wieloletniego-bdquobudowa-muzeum-historii-polski-w-warszawierdquo.php> [dostęp: 11 lipca 2022 r.].

¹¹ Prawo to Muzeum uzyskało w dniu 5 maja 2016 r. na podstawie umowy użyczenia zawartej ze Stołecznym Zarządem Infrastruktury, za zgodą Skarbu Państwa, wyrażoną w jego imieniu przez Prezydenta m.st. Warszawy, z dnia 11 maja 2016 r.

¹² MHP uzyskało decyzję o przeniesieniu pozwolenia na budowę (wydaną dla MWP w dniu 28 lipca 2015 r.) w dniu 31 maja 2016 r., a decyzję o zamiennym pozwoleniu na budowę dopiero w dniu 24 maja 2017 r., podczas gdy termin ten w PW „Budowa MHP” z 2015 r. był określony na marzec 2016 r.

¹³ Dalej: MON.

¹⁴ Termin ten w PW „Budowa MHP” z 2015 r. był określony na „nie później niż do 31 grudnia 2015 r.”.

¹⁵ Ustanowiony zarządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 lipca 2016 r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do spraw budowy siedziby Muzeum Historii Polski w Warszawie (Dz. Urz. MKiDN poz. 46), dalej: zarządzenie ws. ustanowienia Pełnomocnika ds. budowy Muzeum. Funkcję Pełnomocnika pełnił pan Piotr Walkowiak.

¹⁶ Tj. 30 czerwca 2022 r.

¹⁷ W uzasadnieniu zmiany uchwały RM z 2021 r. wskazano, że „dodatkowo w latach 2020-2023 w ramach środków MKiDN, poza programem, będą realizowane równolegle konieczne do zakończenia inwestycji prace dodatkowe za planowaną kwotę 173 322 tys. zł”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Przygotowanie przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego

Minister [sprawujący funkcję w latach 2014-2015], w celu stworzenia warunków finansowych umożliwiających budowę stałej siedziby Muzeum Historii Polski w Warszawie oraz zorganizowanie wystawy stałej, przygotował PW „Budowa MHP”, którego projekt został opracowany przez MHP.

W dniu 5 maja 2015 r. projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia PW „Budowa MHP”, wraz z załącznikiem, został skierowany do prac legislacyjnych.

Ww. projekt został skierowany do uzgodnień¹⁹ oraz konsultacji publicznych²⁰.

(akta kontroli str. 3-30, 1458)

W dniu 21 lipca 2015 r. został podpisany List intencyjny w sprawie budowy siedziby Muzeum Historii Polski w Warszawie pomiędzy Ministrem Obrony Narodowej a Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego [sprawującym funkcję w latach 2014-2015] z udziałem Muzeum Wojska Polskiego i Muzeum Historii Polski.

(akta kontroli str. 237-240)

Rada Ministrów ustanowiła PW „Budowa MHP” uchwałą z 2015 r., która została zmieniona uchwałami Rady Ministrów: z 2017 r., 2018 r. i 2021 r.

Celem głównym PW „Budowa MHP” było stworzenie nowoczesnego budynku Muzeum, w którym zostanie zorganizowana wystawa stała przedstawiająca historię Polski w sposób atrakcyjny i przystępny dla odbiorców z kraju i zagranicy.

W PW „Budowa MHP” z 2015 r. założono m.in. okres realizacji inwestycji na lata 2016-2019 za kwotę łączną 310 000 tys. zł²¹. Powierzchnię budynku MHP określono na ok. 24 000 m², wystawy stałej – na ok. 7000 m², wystaw czasowych – na ok. 1500 m². Roczną liczbę zwiedzających oszacowano na poziomie 597 tys. osób²².

Budowę stałej siedziby MHP zaplanowano na terenie Cytadeli Warszawskiej²³.

Nieruchomość na potrzeby budowy MHP została wydzielona przez MON z działki nr 1 obręb 7-01-17 oraz działki 15/2 obręb 7-01-18 (właściciel: Skarb Państwa, trwały

¹⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁹ W piśmie z dnia 14 maja 2015 r. Minister [sprawujący funkcję w latach 2014-2015] zwrócił się z prośbą o zgłoszenie ewentualnych uwag do ww. projektu do: Ministra Administracji i Cyfryzacji, Ministra Edukacji Narodowej, Ministra Finansów, Ministra Gospodarki, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministra Obrony Narodowej, Ministra Pracy i Polityki Społecznej, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministra Infrastruktury i Rozwoju, Ministra Skarbu Państwa, Ministra Sportu i Turystyki, Ministra Sprawiedliwości, Ministra Spraw Wewnętrznych, Ministra Spraw Zagranicznych, Ministra Środowiska, Ministra Zdrowia, Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Prezesa Rządowego Centrum Legislacji, Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

²⁰ W dniu 14 maja 2015 r. Minister [sprawujący funkcję w latach 2014-2015] ogłosił w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim informację o prowadzeniu konsultacji publicznych projektu w terminie od dnia 14 maja 2015 r. do dnia 17 czerwca 2015 r. oraz umieścił projekt w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej MKiDN.

²¹ W tym w: 2016 r. – 11 600 tys. zł, 2017 r. – 77 200 tys. zł, 2018 r. – 128 400 tys. zł, 2019 r. – 92 800 tys. zł.

²² Liczba zwiedzających została oszacowana na podstawie danych z dwóch raportów zleconych przez MHP, w tym z 2006 r., według którego około 7% mieszkańców dużych miast odwiedza muzeum w swoim mieście w danym roku, w związku z czym uznano, że dane te będą reprezentatywne dla Warszawy.

²³ Obszar zamknięty (kompleks wojskowy K-0009) uznany za niezbędny dla celów obronności i bezpieczeństwa państwa (kompleks zaliczono do obiektów kategorii I – szczególnie ważnych). Proces opuszczania Cytadeli przez instytucje i jednostki, których miejsca stałej dyslokacji wyznaczono poza kompleksem K-0009, został zakończony 31 marca 2020 r. – patrz: Informacja o wynikach kontroli „Przygotowanie i realizacja budowy Muzeum Wojska Polskiego” (nr ewid. 6/2021/P/20/034/KON), str. 37-42 [<https://bip.nik.gov.pl/kontrola/P/20/034/KON/>; dostęp: 24 czerwca 2022 r.].

zarząd MON wykonywany przez Stołeczny Zarząd Infrastruktury²⁴) dopiero w dniu 31 sierpnia 2017 r.²⁵, podczas gdy termin ten w PW „Budowa MHP” z 2015 r. był określony na „nie później niż do 31 grudnia 2015 r.”.

Inwestycja była realizowana na podstawie posiadanego przez MHP prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane uzyskanego poprzez umowę użyczenia zawartą w dniu 5 maja 2016 r. ze SZI oraz na podstawie zgody Skarbu Państwa, wyrażonej w jego imieniu przez Prezydenta m.st. Warszawy, z dnia 11 maja 2016 r.

PW „Budowa MHP” z 2015 r. zakładał przeprojektowanie i zmniejszenie planowanego do budowy budynku Muzeum Wojska Polskiego do potrzeb MHP, z maksymalnym wykorzystaniem istniejącej dokumentacji projektowej oraz uzyskaniem zamiennych pozwoleń konserwatorskich oraz na budowę.

W dniu 31 maja 2016 r. MHP uzyskało decyzję o przeniesieniu pozwolenia na budowę (wydaną dla MWP w dniu 28 lipca 2015 r.) w części dotyczącej budowy Muzeum wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz decyzję o przeniesieniu pozwolenia na prace rozbiórkowe. Dopiero w dniu 24 maja 2017 r. MHP uzyskało decyzję o zamiennym pozwoleniu na budowę²⁶, podczas gdy termin ten w PW „Budowa MHP” z 2015 r. był określony na marzec 2016 r.

W PW „Budowa MHP” z 2015 r. wskazano, że przy tworzeniu harmonogramu realizacji Programu „uwzględniono szereg czynników, które mogą wpłynąć na ewentualne wydłużenie prac”, przy czym nie włączono do dokumentu analizy SWOT²⁷.

Dyrektor Departamentu Finansowego²⁸, pan Wojciech Kwiatkowski, stwierdził, że na etapie prac nad projektem PW „Budowa MHP” z 2015 r. DF nie zlecał na zewnątrz analiz i opracowań oraz nie przeprowadzał odrębnych analiz ryzyk.

Plan finansowy PW „Budowa MHP” z 2015 r. został określony „na podstawie kosztów realizowanych inwestycji o podobnej złożoności” oraz „kosztów rynkowych robót z dnia opracowania. Dalsze przybliżenie i urealnienie wyceny będzie możliwe w miarę postępu prac projektowych”. Ponadto w Programie zapisano, że plan finansowy „prezentuje wstępny szacunek przewidywanych nakładów”, „do kalkulacji przyjęto ceny aktualne na dzień sporządzenia Programu, pominięto ewentualny wpływ inflacji oraz inne możliwe czynniki zmian ceny”, a także, iż: „celem sporządzenia planu finansowego było określenie maksymalnej wysokości środków pieniężnych, niezbędnych do realizacji Programu – w tym celu kierowano się zasadą ostrożności, zgodnie z którą ujmowano wszystkie zdarzenia, które mogą, lecz nie muszą wystąpić; działania, dla których ceny jednostkowe ujmowane były w przedziałach, wyceniono w oparciu o górne wartości”.

W PW „Budowa MHP” z 2015 r. wskazano, że „w przypadku wystąpienia konieczności aktualizacji Programu będzie ona dokonywana przez weryfikację zakresów rzeczowych i wynikających z tego kosztów i terminów (...)”.

(akta kontroli str. 31-67, 528-532, 602-607, 637-639, 1458)

²⁴ Dalej: SZI.

²⁵ Według sprawozdania MHP za 2016 r. oraz 2017 r. wydzielenie nieruchomości na potrzeby budowy MHP było uzależnione od zakończenia podziału geodezyjnego w celu wyposażenia MWP w nieruchomości. SZI uzyskał decyzję Prezydenta m.st. Warszawy, zatwierdzającą podział nieruchomości, w dniu 31 sierpnia 2017 r.

²⁶ Decyzja uprawomocniła się w dniu 21 czerwca 2017 r. Wystąpienie w dniu 29 grudnia 2016 r. o wydanie decyzji nastąpiło po sporządzeniu projektu budowlanego zamiennego.

²⁷ Analiza SWOT [akronim angielskich słów: *strengths* (mocne strony), *weaknesses* (słabe strony), *opportunities* (szanse potencjalne lub zaistniałe w otoczeniu), *threats* (zagrożenia prawdopodobne lub istniejące w otoczeniu)] służy do porządkowania i analizy informacji w celu opracowania strategii działania opartej na silnych stronach i szansach, przy jednoczesnym eliminowaniu bądź ograniczaniu słabych stron i zagrożeń.

²⁸ Dalej: DF.

Minister Finansów w piśmie z dnia 1 czerwca 2015 r. zaznaczył, że „zastrzeżenia budzi zakładanie ex-ante potrzeby dokonywania zmian w harmonogramie w toku jego wykonywania. Za istotny należy bowiem uznać warunek przygotowania założeń Programu oraz zaprojektowania harmonogramu rzeczowo-finansowego tak, aby zminimalizować, a nawet wykluczyć, ryzyko konieczności jego nowelizacji. W szczególności nie znajduje uzasadnienia zamieszczanie informacji dotyczących postępowania aktualizacyjnego w przypadku wystąpienia czynników ryzyka w ramach realizacji Programu (...). Budzi to tym bardziej wątpliwości, iż w świetle wyjaśnień projektodawcy przy szacowaniu planu finansowego kierowano się zasadą ostrożności (...)”.

(akta kontroli str. 76-79)

W uzasadnieniu zmiany uchwały RM z 2015 r., przyjętej uchwałą RM z 2017 r., wskazano m.in., że „potrzeba wprowadzenia zmian do ww. uchwały wynika z konieczności zapewnienia płynnego finansowania tej inwestycji do roku 2020, zgodnie ze zmienionym harmonogramem wielkości środków na poszczególne lata, wynikającym ze zmiany zakresu skali budynku, powierzchni i potrzeb inwestycji. (...) Zwiększenie kosztów całościowych inwestycji w Programie do 659 270 000 zł²⁹, w porównaniu do całościowych kosztów Programu ustanowionego 21 lipca 2015 r., wynika przede wszystkim ze zwiększenia planowanej powierzchni netto budynku siedziby Muzeum na Cytadeli Warszawskiej z 24 000 m² do 44 700 m², a tym samym ze zmianą zakresu skali i potrzeb inwestycji. (...) Konieczne jest również przedłużenie okresu budowy na lata 2016-2020”. Zmiana dotyczyła również rocznej liczby zwiedzających, którą określono na 606 tys. osób, a także powierzchni wystaw czasowych – ok. 1400 m².

Do PW „Budowa MHP” z 2017 r. włączono „Analizę SWOT Programu”³⁰.

W piśmie z dnia 3 lipca 2017 r. Dyrektor DF przedstawił do akceptacji Ministra ryzyka rezydualne realizacji PW „Budowa MHP”³¹, zidentyfikowane w związku z realizacją wniosku sformułowanego po kontroli pn. „Budowa muzeów w Polsce” (P/15/026).

(akta kontroli str. 68-75, 80-118, 119-132, 327-333, 528-532)

²⁹ W tym w: 2016 r. – 10 864 tys. zł, 2017 r. – 22 806 tys. zł, 2018 r. – 152 356 tys. zł, 2019 r. – 213 507 tys. zł, 2020 r. – 259 737 tys. zł.

³⁰ Jako mocne strony wskazano: pierwsza w Polsce instytucja, która prezentuje w pełnej formie historię dziejów Polski; ogólnopolski i międzynarodowy wymiar Programu – rezultat skierowany do turystów i pasjonatów historii; aktywizacja polityki państwa w dziedzinie polityki pamięci, największy i najnowocześniejszy obiekt muzealny. Jako słabe strony wskazano: niedostępność Cytadeli Warszawskiej ze względu na charakter zamkniętego terenu wojskowego; niewystarczająca infrastruktura komunikacyjna dojazdu do Cytadeli. Jako szanse wskazano: zwiększenie liczby odwiedzających zainteresowanych nowoczesną formą przedstawiania historii; wykorzystanie trendu rosnącego zainteresowania tematyką historyczną; wzmocnienie polskiej tożsamości kulturowej. Jako zagrożenia wskazano: skomplikowanie i przewlekłość procedur przetargowych; przewlekłość procedur związanych z uzyskiwaniem zgód i pozwoleń wydawanych przez właściwe urzędy oraz instytucje; złożoność skorelowania terminów etapów budowy budynku i wykonania wystawy stałej; złożoność skorelowania planu inwestycyjnego realizowanego przez MHP z harmonogramem inwestycji realizowanej przez MWP.

³¹ Do najważniejszych ryzyk rezydualnych zaliczono: poważne techniczne błędy projektowe; zły dobór technologii (rodzaj konstrukcji, materiały) w projekcie; przewlekłość procedur związanych z uzyskiwaniem zgód i pozwoleń wydawanych przez właściwe urzędy oraz instytucje; oferty wyższe niż szacunkowa wartość zamówienia; przedłużenie procedury przetargowej (skomplikowana procedura, liczne zapytania, odwołania); unieważnienie przetargu; ustalenie nierealnego harmonogramu prac; nierzetelność wykonawcy robót; ryzyko źle rozpoznanej struktury gruntu; ryzyko awarii sieci/infrastruktury/sprzętu/złych warunków atmosferycznych; ryzyko rozszerzenia zakresu prac, zmian powierzchni itp.; ryzyko wzrostu kosztów prac – dodatkowych/luzupelniających; utrudniony dostęp wykonawcy do terenu inwestycji (np. ze względu na działania MON/MWP); złożoność skorelowania planu inwestycyjnego Muzeum Historii Polski z harmonogramem inwestycji realizowanej przez Muzeum Wojska Polskiego; złożoność skorelowania terminów etapów budowy budynku i wykonania wystawy stałej; ryzyko korupcji; ryzyko nieutrzymania standardów wykonania obiektów; ryzyko niedostatecznej kontroli inwestycji przez MHP (planu kosztów, terminowości prac); ryzyko prawne precyzji umowy z wykonawcą (zmiany założeń w trakcie realizacji projektu, brak precyzyjnych założeń wstępnych, źle określony zakres prac i przedmiot odbioru).

W sprawie zwiększenia powierzchni budynku MHP Minister stwierdził, że „zmiana wielkości budynku, a tym samym konieczność wzrostu kosztów całego Programu wyniknęła z aktualizacji programu funkcjonalno-użytkowego Instytucji, wielkości koniecznych potrzeb przestrzennych wystaw, powierzchni biurowych, funkcji towarzyszących, jakości realizowanych przestrzeni, użytych materiałów oraz w wyniku ustaleń Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z Ministrem Obrony Narodowej dotyczących umieszczenia w budynku MHP pomieszczeń magazynowych, konserwatorskich i biurowych przeznaczonych dla Muzeum Wojska Polskiego³²”.

(akta kontroli str. 1441)

W dniu 4 października 2017 r. została zawarta umowa w sprawie budowy nowej siedziby Muzeum Wojska Polskiego i Muzeum Historii Polski na terenie Cytadeli Warszawskiej pomiędzy Ministrem Obrony Narodowej a Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego z udziałem MWP i MHP. Umowę zawarto m.in. ze względu na konieczność ustalenia zasad współpracy – w celu prawidłowej realizacji inwestycji – pomiędzy MHP oraz MWP, w tym w szczególności zakresu realizowanych inwestycji, zasad rozliczeń, tytułów prawnych do nieruchomości, na których będą realizowane inwestycje, harmonogramu realizacji obu inwestycji i innych warunków wymaganych przepisami prawa.

(akta kontroli str. 241-276)

W uzasadnieniu zmiany uchwały RM z 2015 r., przyjętej uchwałą RM z 2018 r., wskazano m.in., że „potrzeba wprowadzenia zmian do ww. uchwały wynika z konieczności kontynuowania postępowania przetargowego związanego z budową Muzeum Historii Polski. Wyrażenie zgody przez Radę Ministrów na zwiększenie kwoty finansowania (...) umożliwi rozstrzygnięcie przetargu, wybór Generalnego Wykonawcy oraz zawarcie Umowy z oferentem³³. „Zakres proponowanych zmian w Programie obejmuje uaktualnienie terminów oraz wymagań finansowych i organizacyjnych dla zmienionych warunków realizacji inwestycji. W związku z powyższym realizacja Programu obejmowałaby lata 2016-2021. Łączne nakłady na realizację wyniosłyby 757 270 000 zł³⁴. Proponowana zmiana spowoduje dodatkowe obciążenie dla budżetu państwa w kwocie 98 000 000 zł w okresie jego realizacji, tj. w latach 2019-2021”. „Zwiększenie całościowych kosztów inwestycji w Programie do 757 270 000 zł (...) wynika przede wszystkim z faktu otrzymania przez Muzeum ofert na realizację inwestycji przekraczających wcześniej zakładany budżet na budowę obiektu, jak również przewidywanych kosztów wykonania budowy wystawy stałej”.

(akta kontroli str. 133-170)

W uzasadnieniu zmiany uchwały RM z 2015 r., przyjętej uchwałą RM z 2021 r., wskazano m.in., że „potrzeba wprowadzenia zmian do ww. uchwały polega przede wszystkim na wydłużeniu czasu realizacji inwestycji i konieczności zmian w jej

³² Tj. ok. 8,1 tys. m² powierzchni netto budowanego budynku MHP.

³³ W dniu 6 października 2017 r. MHP ogłosiło przetarg na wybór Generalnego Wykonawcy inwestycji. Zakończenie przetargu było pierwotnie planowane na grudzień 2017 r. Na ogłoszenie o przetargu wpłynęły trzy oferty, które zostały otwarte w dniu 31 stycznia 2018 r. Podczas publicznego otwarcia ofert poinformowano, że MHP zamierza przeznaczyć na realizację zamówienia 483 277 tys. zł brutto. Ceny złożonych ofert przewyższały kwotę, jaka została przeznaczona na sfinansowanie zamówienia. MHP, przy aprobacie MKiDN, nie unieważniło przetargu, występując jednocześnie o zmianę uchwały RM w celu zwiększenia całościowych kosztów PW „Budowa MHP”. W lutym 2018 r. Komisja Przetargowa przeprowadziła czynności formalne związane z oceną poprawności złożonych dokumentów przez oferentów. W dniu 23 marca 2018 r. Komisja Przetargowa jako najkorzystniejszą wskazała ofertę Konsorcjum firm: IDS-BUD S.A. i MAR-BUD Sp. z o.o. Wybór ten został zaskarżony do Krajowej Izby Odwoławczej przez pozostałych oferentów. W wyniku postępowania KIO wydała w dniu 24 kwietnia 2018 r. wyrok (sygn. akt: KIO 624/18, KIO 645/18 – <https://www.saos.org.pl/judgments/354624>; dostęp: 21 czerwca 2022 r.), w którym za najkorzystniejszą uznała ofertę firmy Budimex S.A.

³⁴ W tym w: 2016 r. – 10 864 tys. zł, 2017 r. – 21 613 tys. zł, 2018 r. – 77 540 tys. zł, 2019 r. – 218 581 tys. zł, 2020 r. – 280 687 tys. zł, 2021 r. – 147 985 tys. zł.

finansowaniu w poszczególnych latach” oraz że „zakres proponowanych zmian w Programie obejmuje uaktualnienie terminów oraz wymagań finansowych i organizacyjnych dla zmienionych warunków realizacji inwestycji. W związku z powyższym realizacja Programu obejmowałaby lata 2016-2023. Łączne nakłady na realizację wyniosłyby 757 270 000 zł³⁵”. Zmiana dotyczyła powierzchni wybudowanego budynku netto – zwiększenie do 44 856 m² oraz rocznej liczby zwiedzających – zwiększenie do 667 tys. osób.

(akta kontroli str. 171-206, 528-532)

W toku opiniowania ww. projektu zmiany PW „Budowa MHP” Centrum Analiz Strategicznych w piśmie z dnia 27 sierpnia 2020 r. wyraziło wątpliwość, podzieloną przez Ministerstwo Finansów, odnośnie dopuszczalności wydzielenia w ramach programu wieloletniego poszczególnych części inwestycji na potrzeby określenia czasu rozpoczęcia budowy i w konsekwencji możliwości zwiększenia wartości kosztorysowej, powołując się na art. 134 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³⁶ i § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa³⁷.

W związku z ww. wątpliwościami, w PW „Budowa MHP”, zmienionym na podstawie uchwały RM z dnia 1 lutego 2021 r., pozostawiono bez zmian – w stosunku do 2018 r. – łączny koszt inwestycji na poziomie 757 270 tys. zł, podając w uzasadnieniu zmiany uchwały, że w latach 2020-2023 w ramach środków MKiDN, poza programem, będą realizowane równoległe konieczne do zakończenia inwestycji prace dodatkowe za planowaną kwotę 173 322 tys. zł.

Na powyższą kwotę składały się planowane koszty związane z: robotami dodatkowymi do wykonania przez Budimex S.A.³⁸ – 45 772 tys. zł³⁹; kontynuacją budowy budynku – 55 405 tys. zł; kontynuacją prac projektowych i nadzoru – 8068 tys. zł; kontynuacją zakupu wyposażenia – 8839 tys. zł; kontynuacją budowy wystawy stałej – 55 238 tys. zł⁴⁰.

(akta kontroli str. 190-206, 207-236)

W „Ocenie skutków regulacji” ww. projektu zmiany PW „Budowa MHP” wskazano, że: „Na wydłużenie terminu budowy nowej siedziby MHP złożyło się kilka czynników, w tym konieczność realizacji prac dodatkowych zleconych Budimex, wynikających z sukcesywnego przekazywania przez Projektanta rewizyjnej dokumentacji projektowej niezbędnej przy realizacji obiektu. Istotne opóźnienia spowodowane były opracowaniem dokumentacji uzupełniającej w zakresie stalowych dźwigarów dachowych – na braki wskazywały ekspertyzy techniczne przekazane przez Budimex oraz niezależne opinie techniczne zleczone przez MHP. Kolejnym czynnikiem wpływającym na wydłużenie prac była konieczność zlecenia dodatkowych prac projektowych związanych z dostosowaniem instalacji budynkowych do projektu

³⁵ W tym w: 2016 r. – 10 864 tys. zł, 2017 r. – 21 613 tys. zł, 2018 r. – 74 897 tys. zł, 2019 r. – 69 396 tys. zł, 2020 r. – 57 358 tys. zł, 2021 r. – 147 985 tys. zł, 2022 r. – 268 104 tys. zł, 2023 r. – 107 053 tys. zł.

³⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm., dalej: ufp.

³⁷ Dz. U. Nr 238, poz. 1579.

³⁸ Dalej: Budimex lub Generalny Wykonawca (GW), wyłoniony w postępowaniu przetargowym, realizujący prace budowlane na podstawie umowy zawartej z MHP w dniu 30 maja 2018 r.

³⁹ W tym wynikające z przedłużenia budowy (COVID-19, koszty pośrednie) – 32 472 tys. zł; ze zmian instalacji budynkowych z uwagi na wymogi wystawy stałej – 3300 tys. zł; z wprowadzonych przez projektanta zmian w dokumentacji budynku – 10 000 tys. zł. MHP poinformował w piśmie z dnia 2 listopada 2020 r. (znak: DK.3218.7.2020.PK), że: „Wzrost wydatków wynikających z robót dodatkowych, w kwocie 45 772 000 zł, wynika ze zgłaszanych przez Budimex roszczeń z uwagi na przedłużenie realizacji inwestycji, różnicy w wycenie prac dodatkowych z uwagi na przyjęcie innych niż wskazane w umowie wskaźników do wycen kosztorysowych oraz dodatkowych kosztów wynikających ze zgłaszanych braków w dokumentacji”.

⁴⁰ Wg ww. pisma MHP z dnia 2 listopada 2020 r. (znak: DK.3218.7.2020.PK).

wykonawczego wystawy stałej⁴¹, co w konsekwencji również przełoży się na opóźnienia w realizacji tego zakresu przez Budimex. Kolejnym czynnikiem, zgłoszonym zarówno przez Generalnego Wykonawcę, jak i Projektanta [tj. WXCA Sp. z o.o.⁴²] jest wystąpienie pandemii COVID-19 (...)

(akta kontroli str. 186-189)

W PW „Budowa MHP” z 2017 r. i kolejnych w pkt VII Struktura zarządzania systemem monitorowania w ramach programu wieloletniego „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie” nie wyodrębniono funkcji Inwestora Zastępczego, którą przewidziano w PW „Budowa MHP” z 2015 r.⁴³ Minister stwierdził, że „z oceny i decyzji Zespołu Inwestorskiego MHP nie wynika konieczność zastosowania funkcji Inwestora Zastępczego (...)

(akta kontroli str. 1609)

Z porównania założeń PW „Budowa MHP” z 2015 r. i 2021 r. wynika m.in., że:

- 1) w zakresie terminów zmiany dotyczyły kolejnych etapów zadania⁴⁴, przy czym wydłużony dotychczas o trzy lata i siedem miesięcy termin na otwarcie budynku i wystawy stałej zostanie wydłużony w związku z przyjętym trzydziestomiesięcznym terminem na budowę wystawy stałej, liczonym od daty zawarcia umowy na wykonawcę wystawy stałej;
- 2) w zakresie kosztów zmiany dotyczyły większości kategorii kosztów⁴⁵, przy czym dotychczasowy wzrost o 447 270 tys. zł nie uwzględniał zwymiarowanych na

⁴¹ Projekt koncepcji wystawy stałej został opracowany przez konsorcjum WWAA/Platige Image na podstawie umowy zawartej z MHP w dniu 7 listopada 2016 r. Konsorcjum było zwycięzcą konkursu ogłoszonego przez MHP i rozstrzygniętego w 2011 r. na „Koncepcję plastyczno-przestrzenną ekspozycji stałej Muzeum Historii Polski”.

⁴² Dalej: WXCA lub Projektant. WXCA było zwycięzcą konkursu ogłoszonego w 2008 r. przez Muzeum Wojska Polskiego i rozstrzygniętego w 2009 r. na „Koncepcję urbanistyczno-architektoniczną kompleksu Muzeum Wojska Polskiego w Cytadeli Warszawskiej”.

⁴³ Według PW „Budowa MHP” z 2015 r. zatrudnienie Inwestora Zastępczego ułatwi efektywne realizowanie Programu, przy jednoczesnej neutralizacji wpływu istniejących ograniczeń i ryzyka, pozwoli na zwiększenie gwarancji zakończenia realizacji Programu w wyznaczonym czasie i w ramach założonego budżetu oraz zapewni Inwestorowi – na każdym etapie realizacji Programu – pełny i aktualny zestaw informacji o realizacji Programu.

⁴⁴ 1) Negocjacje z architektem i podpisanie umowy na wykonanie kompletnej dokumentacji projektowej – opóźnienie o trzy miesiące; 2) Uzyskanie zamiennego pozwolenia na budowę – opóźnienie o 14 miesięcy; 3) Przygotowanie przez pracownię architektoniczną dokumentacji przetargowej (w tym kosztorysu inwestorskiego) – opóźnienie o 12 miesięcy; 4) Przygotowanie i ogłoszenie przetargu na Generalnego Wykonawcę budowy – opóźnienie o 12 miesięcy; 5) Rozstrzygnięcie przetargu na Generalnego Wykonawcę budowy i zawarcie umowy – opóźnienie o 15 miesięcy; 6) Rozpoczęcie prac budowlanych – opóźnienie o 12 miesięcy; 7) Zakończenie prac nad projektem wystawy stałej – opóźnienie o 17 miesięcy. Pozostałe etapy ujęte w harmonogramie nie zostały zakończone, przy czym – w stosunku do PW „Budowa MHP” z 2015 r. – opóźnienia do dnia 30 czerwca 2022 r. w zakresie: 1) udostępnienia budynku w celu montażu wystawy stałej wynosiły 43 miesiące (od listopada 2018 r.); 2) zakończenia budowy stałej siedziby Muzeum wynosiły 32 miesiące (od października 2019 r.); 3) otwarcia stałej siedziby wynosiły 31 miesięcy (od listopada 2019 r.); 4) przygotowania elementów wystawy stałej, montażu w budynku instalacji wystawy stałej i urządzeń technicznych wspomagających wystawę stałą wynosiły 32 miesiące (od października 2019 r.); 5) otwarcia wystawy stałej wynosiły 31 miesięcy (od listopada 2019 r.).

Natomiast przetarg na wyłonienie wykonawcy wystawy stałej (poz. wykazana w Harmonogramie po raz pierwszy w PW „Budowa MHP” z 2018 r.) był planowany w terminie maj – sierpień 2019 r. Faktycznie został wszczęty w grudniu 2020 r. i unieważniony z powodu braku ofert w styczniu 2022 r. Do dnia zakończenia kontroli nie ogłoszono kolejnego przetargu na wyłonienie wykonawcy wystawy stałej.

⁴⁵ W PW „Budowa MHP” z 2015 r. jako kategorię kosztową wskazano: „Badania/zabezpieczenia archeologiczne” (3700 tys. zł), która od daty uchwalenia zmiany w 2017 r. nie była wyodrębniana. Spadek nakładów o 2290 tys. zł dotyczył kategorii kosztowej: „Przygotowanie i zagospodarowanie terenu oraz przyłącza do sieci”. Wzrost kosztów dotyczył: prac projektowych budynku i nadzoru autorskiego o 18 870 tys. zł (tę kategorię kosztów planuje się sfinansować dodatkowo poza PW „Budowa MHP” kwotą 8068 tys. zł); prac projektowych wystawy stałej i nadzoru autorskiego o 2204 tys. zł; kosztów obsługi projektu o 2690 tys. zł; wynagrodzenia zespołu Inwestora o 6628 tys. zł; budowy obiektu o 320 675 tys. zł (tę kategorię kosztów planuje się sfinansować dodatkowo poza PW „Budowa MHP” kwotą 101 177 tys. zł); budowy wystawy stałej i zakupu eksponatów o 89 582 tys. zł (tę kategorię kosztów planuje się sfinansować dodatkowo poza PW „Budowa MHP” kwotą 55 238 tys. zł); wyposażenia budynku o 12 611 tys. zł (tę kategorię kosztów planuje się sfinansować dodatkowo poza PW „Budowa MHP” kwotą 8839 tys. zł).

łącną kwotę 173 322 tys. zł kosztów planowanych do sfinansowania poza PW „Budowa MHP”.

Minister poinformował, że „w związku z prowadzonymi negocjacjami z Generalnym Wykonawcą (przy udziale Prokuratury Generalnej) w zakresie wzrostu wynagrodzenia, szacowane koszty ulegną zwiększeniu. Ponadto nie są znane ostateczne koszty wystawy stałej ze względu na niewyłonionego wykonawcę wystawy stałej. Według obecnych szacunków inwestycja polegająca na budowie siedziby MHP zostanie zakończona w lipcu 2023 r., natomiast przy uwzględnieniu faktu nierozstrzygnięcia przetargu na wykonawcę wystawy stałej, jej otwarcie planuje się na lipiec 2025 r., co znajdzie odzwierciedlenie w procedowaniu kolejnej zmiany uchwały RM”.

(akta kontroli str. 33-67, 190-206, 1446-1447)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Minister – przed dokonaniem przez Radę Ministrów zmiany w PW „Budowa MHP” z 2017 r. – wyraził zgodę na zwiększenie powierzchni budowanego budynku Muzeum, a w konsekwencji na wzrost kosztów budowy obiektu oraz wydłużenie terminu zakończenia inwestycji.

Pismem z dnia 15 lipca 2016 r. Dyrektor MHP zwrócił się do Ministra o wyrażenie zgody na zmianę wielkości projektowanej powierzchni siedziby Muzeum do ok. 45 000 m² oraz poinformował o szacunkowych kosztach budowy budynku (380 000 tys. zł)⁴⁶, na co Minister w dniu 20 lipca 2016 r. wyraził zgodę.

Według PW „Budowa MHP” z 2015 r. powierzchnia netto budynku została ustalona na 24 000 m², a koszty budowy obiektu – na 202 600 tys. zł.

Dopiero w dniu 17 października 2017 r. została podjęta uchwała RM wprowadzająca zmiany do uchwały RM z 2015 r., w której określono powierzchnię netto budynku na 44 700 tys. m² oraz koszty inwestycji na 659 270 tys. zł (w tym dotyczące budowy obiektu – 483 277 tys. zł).

Najwyższa Izba Kontroli, nie kwestionując wyjaśnień Ministra, że „w wyniku uzgodnień w 2016 r. pomiędzy MKiDN a MON i przy akceptacji ówczesnej Prezes Rady Ministrów postanowiono, że budynek powinien być znacznie większy niż pierwotnie planowane 24 tys. m²”, wskazuje, że – zgodnie z art. 136 ust. 2 ufp – programy wieloletnie są ustanawiane przez Radę Ministrów, zatem decyzje Ministra, mające wpływ na założenia PW „Budowa MHP”, powinny być podejmowane po wyrażeniu woli przez Radę Ministrów w formie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego.

(akta kontroli str. 33-67, 89-118, 277-280, 387-388, 389-405, 1443)

2. Sekretarz Stanu w MKiDN, pan Jarosław Sellin, wyraził zgodę na zawarcie przez MHP umowy z Projektantem, mimo niezapewnienia w odpowiedniej wysokości środków finansowych w PW „Budowa MHP” z 2015 r. na to zadanie.

Pismem z dnia 22 grudnia 2015 r. Dyrektor MHP poinformował Ministra, że oferta cenowa WXCA dotycząca realizacji dokumentacji projektowej (tj. 12 800 tys. zł) jest wyższa od kwoty przewidzianej w PW „Budowa MHP” z 2015 r., zgodnie z którym na prace projektowe budynku zaplanowano 6200 tys. zł.

⁴⁶ Według ww. pisma „zwiększenie projektowanej powierzchni budynku nastąpiło głównie na skutek wprowadzenia tzw. otwartości budynku, a w szczególności wystawy stałej oraz wykorzystania strefy technicznej okalającej wystawę. (...) Kondygnacja podziemna budynku została rozszerzona do granicy działki z Muzeum Wojska Polskiego. Wynikało to z konieczności uniknięcia umiejscowienia parkingu podziemnego (...) na terenie należącym do Muzeum Historii Polski oraz było konsekwencją przepisów przeciwpożarowych i względów konstrukcyjnych”.

W piśmie z dnia 26 stycznia 2016 r. Dyrektor MHP zwrócił się do Ministra o wyrażenie zgody na podpisanie umowy z WXCA⁴⁷. Zgodę na powyższe wyraził w dniu 29 stycznia 2016 r. Sekretarz Stanu w MKiDN, pan Jarosław Sellin.

Dopiero uchwałą Nr 165/2017 Rady Ministrów z dnia 17 października 2017 r. dokonano zwiększenia nakładów na prace projektowe budynku oraz nadzór autorski do łącznej kwoty 21 897 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela stanowiska pana Jarosława Sellina, Sekretarza Stanu w MKiDN, że „środki w wysokości niezbędnej na sfinansowanie kosztów wynagrodzenia WXCA zostały zapewnione w uchwale 118/2015 RM z dnia 21 lipca 2015 r.”, a „łączna kwota wydatków programu była wystarczająca do udzielenia powyższej zgody”. NIK zauważa, że w załączniku do uchwały Nr 118/2015 z dnia 21 lipca 2015 r. Rada Ministrów wskazała nie tylko łączną wysokość środków budżetu państwa, przeznaczoną na sfinansowanie PW „Budowa MHP”, ale również plan finansowy Programu, określając poszczególne kategorie kosztów i ich wysokość – łączną i w podziale na kolejne lata realizacji Programu. W ocenie NIK również pracochłonność i czasochłonność procedury zmiany uchwały RM, na co powoływał się Sekretarz Stanu w MKiDN, nie jest okolicznością uzasadniającą wyrażanie zgody na odstępstwa od planu finansowego Programu, przed jego zmianą przez Radę Ministrów.

(akta kontroli str. 1220-1222, 1224-1225, 1226, 1273, 1450-1451)

OCENA CZĄSTKOWA

Opracowane przez Ministra [sprawującego funkcję w latach 2014-2015] – wspólnie z MHP – i przyjęte w uchwale RM z 2015 r. założenia były nierealne do osiągnięcia w zakładanym czasie oraz przy planowanych kosztach. Przygotowanie w 2015 r. PW „Budowa MHP” nie zostało poprzedzone udokumentowanymi analizami określającymi ryzyka związane z realizacją tego zadania. Ryzyka rezydualne realizacji Programu, zidentyfikowane w związku z wykonaniem wniosku sformułowanego po kontroli pn. „Budowa muzeów w Polsce w latach 2007-2015”, zostały określone przez Dyrektora DF w piśmie z dnia 3 lipca 2017 r. i przedstawione do akceptacji Ministra. Ponadto Minister – przed dokonaniem przez Radę Ministrów zmiany Programu w 2017 r. – wyraził zgodę na dostosowanie, opracowanej na rzecz MWP, dokumentacji projektowej, w wyniku czego powierzchnia budowanego budynku została zwiększona z 24 000 m² do 44 700 m², co miało wpływ na wzrost kosztów z 310 000 tys. zł na 659 270 tys. zł oraz zmianę terminu zakończenia inwestycji z 2019 r. na 2020 r. Na podstawie kolejnych uchwał Rady Ministrów z 2018 r. i 2021 r. zwiększono powierzchnię budowanego budynku do 44 856 m² oraz koszt inwestycji do 757 270 tys. zł, a także zmieniono termin jej zakończenia na 2023 r. Stan zaawansowania przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego wskazuje, że planowany na maj 2023 r. termin otwarcia budynku Muzeum oraz wystawy stałej nie zostanie dochowany, a jego koszt wzrośnie co najmniej o 173 322 tys. zł.

OBSZAR

2. Nadzór i kontrola nad przedsięwzięciem inwestycyjno-budowlanym, w tym nad wydatkowaniem środków publicznych

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z § 5 uchwały RM z 2015 r. realizację Programu nadzoruje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Według „Schematu przepływu informacji w systemie sprawozdawczości Programu” (PW „Budowa MHP” z 2015 r. i kolejnych) w Urzędzie obsługującym Ministra odpowiedzialność w tym zakresie została przypisana Departamentowi Dziedzictwa

⁴⁷ W dniu 29 stycznia 2016 r. MHP podpisało umowę z WXCA, której przedmiotem było wykonanie wielobranżowej dokumentacji projektowej dla przedsięwzięcia „Budowa Muzeum Historii Polski w Warszawie”. W umowie określono ryczałtowe wynagrodzenie w wysokości 11 950 tys. zł, a także wynagrodzenie z tytułu pełnienia nadzoru autorskiego – do kwoty 840 tys. zł.

Kulturowego⁴⁸ oraz Departamentowi Finansowemu. W 2017 r. ww. Schemat został uzupełniony o Pełnomocnika Ministra ds. budowy Muzeum⁴⁹.

(akta kontroli str. 53, 111)

Relacje między Ministrem a Pełnomocnikiem ds. budowy Muzeum regulowało zarządzenie ws. ustanowienia Pełnomocnika ds. budowy Muzeum oraz imienne pełnomocnictwo. W latach 2016-2022 (I kwartał) Minister otrzymał od Pełnomocnika sprawozdania, do sporządzania których był on zobowiązany na podstawie § 3 ww. zarządzenia⁵⁰.

(akta kontroli str. 406-527, 573-575, 647-653, 693-696, 767-774, 896-899, 1004-1007, 1041-1042, 1141-1143, 1609)

Minister nie udostępniał otrzymanych od Pełnomocnika Ministra ds. budowy Muzeum sprawozdań⁵¹ komórkom organizacyjnym MKiDN nadzorującym realizację PW „Budowa MHP”. Dyrektorka DDK, pani Paulina Florjanowicz, stwierdziła, że „po tym okresie [tj. po 5 lutego 2018 r.] Pełnomocnik nie kontaktował się już nigdy z DDK⁵²”.

(akta kontroli str. 111, 163, 202, 417-524, 1397, 1446)

W latach 2016-2021⁵⁴ Minister otrzymywał od MHP sprawozdania z realizacji PW „Budowa MHP” w formie formularza „Programy Wieloletnie” i „Karty informacyjnej zadania” oraz na drukach stanowiących załączniki nr 11 pn. „Wydatki majątkowe (cz. 1)” i nr 12 pn. „Wydatki majątkowe (cz. 2)” do zarządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 października 2013 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad jednostkami objętymi częścią 24 budżetu państwa⁵⁵.

Przedmiotowe sprawozdania były przedmiotem analiz pracowników DDK oraz DF, którzy sporządzali „Kartę oceny zadania inwestycyjnego”, według wzoru stanowiącego załącznik nr 18 do ww. zarządzenia w sprawie nadzoru i kontroli.

W „Karcie oceny zadania inwestycyjnego” za 2016 r. nie odnotowano uwag Departamentu Finansowego. W części „Uwagi i zalecenia departamentu nadzorującego” (tj. DDK) odnotowano fakt dokonania przez MHP korekty rozliczenia, w wyniku której DDK pozytywnie ocenił rozliczenie umowy.

(akta kontroli str. 565-567)

W „Karcie oceny zadania inwestycyjnego” w zakresie wydatków niewygasających z upływem 2016 r. odnotowano pozytywną ocenę DDK przedłożonego rozliczenia. Natomiast DF – w związku z niezrealizowaniem części wydatków – sformułował ocenę negatywną.

(akta kontroli str. 613-614)

W „Karcie oceny zadania inwestycyjnego” za 2017 r. DF wyraził negatywną ocenę „w zakresie planowania, a następnie realizacji zadania przez Muzeum, które na 2017 r.

⁴⁸ Dalej: DDK.

⁴⁹ Ustanowiony zarządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 lipca 2016 r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do spraw budowy siedziby Muzeum Historii Polski w Warszawie (Dz. Urz. MKiDN poz. 46), dalej: zarządzenie ws. ustanowienia Pełnomocnika ds. budowy Muzeum. Funkcję Pełnomocnika pełnił pan Piotr Walkowiak.

⁵⁰ Zgodnie z tym przepisem Pełnomocnik przedstawia Ministrowi kwartalne sprawozdania ze swojej działalności w terminie do dnia 20. miesiąca następującego po ostatnim miesiącu, którego sprawozdanie dotyczy.

⁵¹ Za wyjątkiem sprawozdań za okresy lipiec-październik 2016 r., październik-grudzień 2016 r. oraz I-IV kwartał 2017 r.

⁵² Data wpływu do MKiDN sprawozdań za II, III i IV kwartał 2017 r.

⁵³ Na ustną prośbę zespół kontrolny udostępnił w dniu 23 czerwca 2022 r. Dyrektorowi DF plik sprawozdań Pełnomocnika ds. budowy Muzeum.

⁵⁴ W dacie zakończenia kontroli, tj. 30 czerwca 2022 r., MKiDN nie posiadało sprawozdania za II kwartał 2022 r., którego termin sporządzenia został określony – do dnia 20 lipca za pierwsze półrocze danego roku budżetowego.

⁵⁵ Dz. Urz. MKiDN poz. 43, dalej: zarządzenie w sprawie nadzoru i kontroli.

miało zabezpieczone środki w kwocie 77,2 mln zł, a wykorzystał jedynie kwotę 21,6 mln zł. DF podczas spotkań i w korespondencji przesyłanej do Muzeum w latach 2016-2017 wielokrotnie wskazywał, by Muzeum podczas prac nad kolejnymi aktualizacjami harmonogramu realizacji inwestycji bardziej realnie oceniało możliwość wykonania poszczególnych etapów inwestycji i uwzględniało ryzyka, które mogą wystąpić podczas realizacji inwestycji".

W piśmie z dnia 24 maja 2017 r., skierowanym do Ministra, Dyrektor DF wskazał na bardzo niskie wykonanie wydatków po trzech pierwszych miesiącach 2017 r., co może wskazywać, że również nowa prognoza wydatków w 2017 r. przedstawiona przez Muzeum do projektu zmiany uchwały na poziomie 24 262 tys. zł może nie zostać faktycznie zrealizowana – „negatywna ocena DF”. Ponadto DF „negatywnie ocenia brak uzyskania do dnia dzisiejszego przez Muzeum trwałego prawa własności do nieruchomości (...) na kilka miesięcy przed podpisaniem umowy na rozpoczęcie robót budowlanych. (...) DF negatywnie ocenił również brak uregulowania przez MHP sprawy przekazania praw do dokumentacji projektu budowlanego będącego własnością MWP, a niezbędnych do wcześniejszego uzyskania pozwolenia na budowę”.

(akta kontroli str. 618-621, 635-636)

W „Karcie oceny zadania inwestycyjnego” za 2018 r. DDK zwrócił uwagę m.in. na stosunkowo niski poziom wydatkowania środków finansowych na koniec 2018 r. (69,5% planowanych). DF nie sformułował uwag.

(akta kontroli str. 750-752)

W „Karcie oceny zadania inwestycyjnego” za 2019 r. DDK oraz DF wskazały, że „problemy związane z dotrzymaniem terminów przez Generalnego Wykonawcę (w związku z wadami dokumentacji wykonawczej w zakresie konstrukcji dachu) powodują, że dotrzymanie terminów zapisanych w ostatnim aneksie [z dnia 20 maja 2019 r.] do umowy z GW wydaje się niemożliwy. Budimex złożył wniosek [w dniu 31 października 2019 r.] o zmianę umowy zarówno w zakresie terminów realizacji celów kluczowych i terminu końcowego, jak również wynagrodzenia. (...) Niezbędne wydaje się przygotowanie nowelizacji uchwały w sprawie realizacji programu wieloletniego (...), uwzględniającej aktualny harmonogram rzeczowo-finansowy”.

W piśmie z dnia 14 sierpnia 2019 r., skierowanym do Ministra, Dyrektor DF wskazał, że pismem z dnia 25 lipca 2019 r. MHP poinformowało MKiDN o niedostosowaniach projektu wystawy stałej do projektu budynku Muzeum, przygotowanego jeszcze przed powstaniem koncepcji i projektu wykonawczego wystawy (zgodnie z przyjętym w PW harmonogramem, który został opracowany przez MHP). Dyrektor DF stwierdził: „aktualnie Muzeum poinformowało, że zaistniały bardzo duże problemy pomiędzy oboma projektami z powodu błędnego harmonogramu realizacji inwestycji, który to harmonogram stworzyło wcześniej Muzeum. W opinii Departamentu Finansowego prace projektowe wystawy stałej mogły rozpocząć się znacznie wcześniej i w tym przypadku to Muzeum ponosi odpowiedzialność za aktualne problemy z niedostosowaniem do siebie obu projektów. Projekt budynku Muzeum, w tym w części przeznaczonej na wystawę stałą, był projektem zrobionym od nowa i gdyby Muzeum wcześniej wybrało wykonawcę prac projektowych wystawy stałej, to aktualnych problemów można by było uniknąć. Tu należy przypomnieć, że prace projektowe budynku były bardzo znacznie opóźnione w stosunku do pierwotnych założeń, a i tak nie nadszła/właściwie nie rozpoczęto projektowania wystawy – a wręcz, tak jak wskazuje Muzeum, w momencie zakończenia projektowania budynku projekt wystawy był w „pierwszej fazie”. W takiej sytuacji nie powinno wywoływać zdziwienia Muzeum niezgodność projektu budynku z projektem wystawy. (...) Należy również stwierdzić, że wprowadzenie tych zmian (bez względu na koszt prac w zakresie

przeprojektowania) będzie wiązało się z żądaniem Generalnego Wykonawcy budynku w zakresie znacznych dodatkowych środków finansowych i wydłużenia czasu realizacji inwestycji. (...) Departament Finansowy informuje, że należy negatywnie ocenić działania Muzeum w zakresie prowadzenia inwestycji, w tym brak zharmonizowania działań w zakresie prac projektowych: budynku i wystawy stałej".

(akta kontroli str. 878-882, 1473-1477)

W „Karcie oceny zadania inwestycyjnego” za 2020 r. DDK wskazał, że: „Muzeum poinformowało o trudnościach w realizacji zadania. Odnosnie budowy wystawy stałej konieczne było przeprowadzenie analizy wpływu wystawy stałej na budynek, które zostało zlecone projektantowi budynku – WXCA. W związku z odebraną analizą WXCA, Muzeum zleciło projektantowi wykonanie projektu zamiennego dokumentacji wykonawczej w zakresie płyty stropu +2 pod wystawą stałą. (...) Analiza wykazała także konieczność dostosowania instalacji budynkowych i wystawowych. (...) W wyniku koordynacji budowy i wystawy stałej konieczne było wcześniejsze niż przewidywano wstawienie 8 obiektów wielkogabarytowych⁵⁶ zaprojektowanych na wystawie przed zamknięciem dachu budynku. (...) Z uwagi na stwierdzone podnoszone przez Budimex kwestie związane z wadami projektowymi i czasem potrzebnym do ich zweryfikowania/usunięcia, niezbędne będzie wydłużenie czasu realizacji inwestycji. W wyniku rozprzestrzeniającego się koronawirusa SARS-CoV-2 wprowadzono na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stan pandemii/epidemii. Pomimo nadal prowadzonych prac należy spodziewać się roszczeń finansowych GW z obu ww. powodów. (...) Budowa Muzeum, której planowany w ramach Programu wieloletniego termin zakończenia już na koniec roku 2019 był opóźniony, wskutek pandemii uległ dalszym przesunięciom”. DF wskazał m.in., że: „Z uwagi na przedłużanie się procesu inwestycyjnego zarówno z przyczyn stanu pandemii (...), jak i z uwagi na trwające uzgodnienia projektowe, po zgłoszeniu uwag przez Generalnego Wykonawcę, rosną koszty zarządzania, obsługi prawnej, jak i koszty nadzorów. Muzeum jest również przed rozstrzygnięciem procedury przetargowej na budowę wystawy stałej, stale rosnące ceny rynkowe mogą spowodować, iż zakładane dotychczas koszty na ten cel mogą okazać się niewystarczające”.

(akta kontroli str. 997-1000)

W „Karcie oceny zadania inwestycyjnego” za 2021 r. DF wskazał, że „koniecznością może się stać kolejna zmiana uchwały dotyczącej Budowy Muzeum Historii Polski. Muzeum, zwracając się o zmniejszenie planu roku 2021, za każdym razem informuje, iż środki te będą niezbędne w latach następnych. Muzeum zakłada również, iż okoliczności związane z sytuacją pandemii mogą mieć wpływ na zwiększenie kosztów oraz wydłużenie harmonogramu prac realizowanych przez Budimex”.

(akta kontroli str. 1123-1126)

W sprawie sposobu i formy reakcji na występujące ryzyka w realizacji inwestycji Dyrektor DF, pan Wojciech Kwiatkowski, stwierdził, że „reakcją na występujące ryzyka było zabezpieczanie środków w części 24, w tym procedowanie kolejnych zmian uchwał Rady Ministrów uwzględniających zmiany terminów i wzrost kosztów. DF (...) podkreśla, że ma ograniczony wpływ na minimalizowanie skutków opóźnień oraz wzrost kosztów inwestycji”.

(akta kontroli str. 533-537)

W piśmie z dnia 31 sierpnia 2018 r. Dyrektor MHP poinformował Dyrektora DF, że „w ramach realizacji projektu (...) niezbędne będzie wykonanie dwóch dodatkowych zadań (...): [1]) przygotowanie aranżacji przestrzeni holu (poziom +2) jako wstępu do wystawy (...). Planuje się powierzenie ww. prac Projektantowi wystawy stałej (...).

⁵⁶ Tj. pomnika Feliksa Dzierżyńskiego, czterech figur żołnierzy z pomnika Braterstwa Broni, transportera opancerzonego SKOT, tysiącletniego czarnego dębu, maszyny rolniczej (lokomobila parowa).

Szacowana wartość zamówienia (...) około 150 000 zł brutto. [2] Prace projektowe dotyczące elewacji Villa Regia oraz przestrzeni wokół niej. Projekt Villa Regia wykonany zostanie przez Projektanta wystawy (...) na podstawie aneksu do umowy podstawowej (...), co wiąże się z kosztami w wysokości około 454 471 zł netto (559 000 zł brutto)⁵⁷.

(akta kontroli str. 733, 738-742)

Pismem z dnia 27 marca 2019 r. Dyrektor MHP poinformował Ministra, że „w ramach prac nad projektem wykonawczym Wystawy Stałej pojawiła się potrzeba weryfikacji dokumentacji w odniesieniu do architektury budynku MHP oraz określenia jej wpływu na budynek. (...) W wyniku wykonania analizy wykazano, iż niezbędne jest wprowadzenie zmian przy wykonaniu istotnych elementów budynku MHP oraz opracowanie szczegółowej dokumentacji rewizyjnej. Zmiany objąć miałyby m.in. przeprojektowanie płyty stropu na poziomie +2 (wzmocnienie), dopasowanie do układu wystawy rozmieszczenia urządzeń końcowych w zakresie m.in. instalacji elektrycznych, systemu ogrzewania i chłodzenia. Modyfikacji tych nie można było przewidzieć na etapie przygotowania dokumentacji projektowej budynku, ponieważ prace nad scenariuszem Wystawy Stałej toczyły się równolegle. Dodatkowo nie były wówczas znane wszystkie dane dotyczące wymiarów i wagi eksponatów, które prezentowane będą na Wystawie Stałej. (...) Wprowadzenie na Wystawę kilku ciężkich eksponatów wymaga wzmocnienia konstrukcji budynku, co przekłada się nie tylko na konieczność wykonania właściwej dodatkowej dokumentacji, ale wpływa na zakres i terminy prac świadczonych przez Wykonawcę robót budowlanych (Budimex S.A.)”.

(akta kontroli str. 1459-1460)

W sprawozdaniu za 2020 r. MHP poinformowało, że: „z powodu nowo pozyskanych istotnych eksponatów muzealnych, które będą ważnym elementem ekspozycji stałej Muzeum, zmodyfikowano projekt konstrukcji płyty na poziomie +2. W czasie, w którym WXCA kończyło projekt wykonawczy budynku, prace nad wystawą stałą były w trakcie I etapu, czyli pisania scenariusza wystawy przez MHP i WWAA/Piatige. II etap prac, czyli koncepcja wystawy stałej, rozpoczęła się w listopadzie 2017 roku, czyli już po odebraniu projektu budynku, a w trakcie trwania przetargu na GW budynku. W trakcie II etapu powstała m.in. koncepcja umieszczania wielkogabarytowych obiektów (...). Etap koncepcji wystawy zakończył się w grudniu 2018 roku, czyli już w trakcie prac na budowie budynku”.

(akta kontroli str. 1033)

Według „Scenariusza ramowego wystawy Muzeum Historii Polski w Warszawie” z lipca 2016 r.⁵⁸ Muzeum planowało umieszczenie na ekspozycji obiektów wielkogabarytowych, w tym m.in.: pomnika Feliksa Dzierżyńskiego, czterech figur żołnierzy z pomnika Braterstwa Broni, transportera opancerzonego SKOT, pnia tysiącletniego czarnego dębu, maszyn rolniczych.

(akta kontroli str. 1516-1603)

Pismem z dnia 10 maja 2019 r. Dyrektor MHP zwrócił się do Ministra z prośbą o akceptację możliwości zlecenia Budimex robót dodatkowych na kwotę 2200 tys. zł, co było uzasadniane „potrzebą modyfikacji części dokumentacji istniejących rozwiązań projektowych oraz zaprojektowania niezbędnego nowego zakresu powierzchni uprzednio mających inne przeznaczenie z uwagi na prace związane z wystawą stałą (...) oraz pozyskaniem przez Muzeum Historii Polski istotnych

⁵⁷ Zakres wnioskowanych w ww. piśmie zmian został uwzględniony w aneksie nr 3 z dnia 25 września 2018 r. do umowy nr 2/DF-V/PG/2018 z dnia 2 lutego 2018 r.

⁵⁸ Załącznik nr 2 do pisma MHP z dnia 8 lipca 2016 r., skierowanego do Sekretarza Stanu w MKiDN, pana Jarosława Sellina.

eksponatów, których umieszczenie w przestrzeni wystawy stałej wymaga odpowiedniego dostosowania konstrukcji budynku (...). Na powyższe, pismem z dnia 14 maja 2019 r., wyraził zgodę Sekretarz Stanu, pan Jarosław Sellin.

(akta kontroli str. 860-862)

Pismem z dnia 5 czerwca 2019 r. Dyrektor MHP poinformował Dyrektora DF, że „w związku z pozyskaniem przez Muzeum Historii Polski istotnych eksponatów, których umieszczenie w przestrzeni wystawy stałej wymaga odpowiedniego dostosowania konstrukcji budynku (...) niezbędne jest poniesienie kosztów na wykonanie projektu zamiennego w zakresie płyty stropu +2 na potrzeby dostosowania projektu konstrukcji do planowanej aranżacji wystawy stałej. Zmiany te wynikają z przyczyn obiektywnych, niemożliwych do uprzedniego przewidzenia przy zachowaniu zasady należytej staranności. (...) Koszt zmian (...) wynosi 147 600 zł brutto (...). Dodatkowo Zespół Inwestora oszacował, że niezbędne środki na nadzory nad budową budynku w 2019 roku, ze względu na zwiększony zakres konsultacji z Projektantem (WXCA), wyniosą około 550 000 zł. (...) Ze względu na planowane do wykonania w 2019 roku prace projektowe oraz przewidywane potencjalne zmiany projektowe wystawy stałej, niezbędne będzie zwiększenie wydatków (...) o kwotę 275 000 zł”⁵⁹.

(akta kontroli str. 851-852, 863-865)

Pismem z dnia 19 lipca 2021 r. Dyrektor MHP zwrócił się do Ministra z prośbą o wyrażenie zgody na zaciągnięcie zobowiązania finansowego na kwotę „nie wyższą niż 960 000 zł brutto” z przeznaczeniem na realizację umowy z WXCA, której „przedmiotem jest prowadzenie dodatkowych nadzorów autorskich w 2021 roku (...)”. Konieczność realizacji nadzorów w zwiększonym zakresie wynika przede wszystkim ze stopnia skomplikowania budynku oraz instalacji wewnątrzbudynkowych, jak również zwiększonego zaangażowania Projektanta w wybór kamienia elewacyjnego oraz wyjaśnienie wszelkich kwestii związanych z konstrukcją budynku. Dodatkowo przedłużający się czas realizacji oraz zgłaszane przez Budimex rozwiązania zamienne również wpływają na zakres zaangażowania nadzoru autorskiego”⁶⁰.

(akta kontroli str. 1088-1089, 1108-1110)

Pismem z dnia 17 marca 2022 r. Dyrektor MHP zwrócił się do Ministra z prośbą o wyrażenie zgody na zaciągnięcie zobowiązania finansowego na kwotę 552 tys. zł w związku z planowanym udzieleniem WXCA zamówienia publicznego na wykonanie rewizji dokumentacji projektowej budynku Muzeum w zakresie „wdrożenia technologii muzealnej pracowni konserwatorskich (...)”. Konieczność realizacji wyżej wskazanego zakresu związana jest przede wszystkim ze złożonymi przez Budimex S.A. wnioskami o doszczegółowienie i zrewidowanie dokumentacji oraz dodatkowo uwzględnia zmiany w zakresie wykorzystywanych i dostępnych technologii dostępnych na rynku od 2017 roku, tj. daty odbioru pierwotnego projektu wykonawczego (...)”⁶¹.

(akta kontroli str. 1169-1170, 1173-1174)

Minister – w sprawie podjętych w stosunku do Dyrektora MHP działań w związku m.in. z: nieprawidłowym rozstrzygnięciem przez MHP postępowania ws. wyboru Generalnego Wykonawcy inwestycji, co zostało wykazane w wyroku Krajowej Izby Odwoławczej, niezapewnieniem przez MHP synchronizacji prac projektowych w zakresie budynku i wystawy stałej, co spowodowało kolizję założeń projektowych i skutkowało wydłużeniem terminów realizacji zadania i wzrostem kosztów;

⁵⁹ Zakres wnioskowanych w ww. piśmie zmian został uwzględniony w aneksie nr 1 z dnia 6 czerwca 2019 r. do umowy nr 2/DF-V/PG/2019 z dnia 11 lutego 2019 r.

⁶⁰ Zakres wnioskowanych w ww. piśmie zmian na kwotę 658 tys. zł został uwzględniony w aneksie nr 9 z dnia 4 września 2021 r. do umowy nr 15/DF-V/AC/2021 z dnia 16 lutego 2021 r.

⁶¹ Zakres wnioskowanych w ww. piśmie zmian został uwzględniony w aneksie nr 7 z dnia 16 maja 2022 r. do umowy nr 18/DF-V/MHK/2022 z dnia 17 lutego 2022 r.

przyjęciem przez MHP wadliwej i niepełnej dokumentacji wykonawczej w zakresie konstrukcji stalowej dachu; niezapewnieniem przez MHP terminowego sporządzenia i odbioru projektu wykonawczego wystawy stałej; długotrwałym postępowaniem na wybór Wykonawcy Wystawy Stałej – stwierdził m.in., że „w ramach licznych spotkań (...) z dyrektorem Muzeum Historii Polski (...) przeprowadziłem rozmowy dyscyplinujące i zobowiązujące kierownictwo Muzeum do realizacji inwestycji zgodnie z obowiązującymi regulacjami oraz w wyznaczonych terminach”.

(akta kontroli str. 1609)

W latach 2016-2022 Minister zawarł z MHP 10 umów na łączną kwotę 620 001,3 tys. zł (po zmianach), której przedmiotem były prace związane z przedsięwzięciem inwestycyjno-budowlanym, polegającym na budowie MHP, w tym:

I. W ramach PW „Budowa MHP”:

- 1) w 2016 r. – umowa nr 2/DF-V/PG/2016 z dnia 8 marca 2016 r.⁶² na kwotę 11 600 tys. zł, z której wydatkowano do dnia 31 grudnia 2016 r. – 8937 tys. zł, a kwotę 2663 tys. zł⁶³ zgłoszono do ujęcia w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego⁶⁴, z której wydatkowano 1927,5 tys. zł; niższe wykonanie wydatków wynikało z przedłużającego się procesu uzgadniania zamiennego projektu budowlanego;
- 2) w 2017 r. – umowa nr 1/DF-V/PG/2017 z dnia 2 stycznia 2017 r.⁶⁵ na kwotę 77 200 tys. zł, następnie zmienioną na kwotę 22 806 tys. zł⁶⁶, z której wydatkowano do dnia 31 grudnia 2017 r. – 21 612,8 tys. zł;
- 3) w 2018 r. – umowa nr 2/DF-V/PG/2018 z dnia 2 lutego 2018 r.⁶⁷ na kwotę 128 400 tys. zł, następnie zmienioną na kwotę 77 540 tys. zł⁶⁸, z której do dnia 31 grudnia 2018 r. wydatkowano 53 885,7 tys. zł, a kwotę 21 011 tys. zł⁶⁹ zgłoszono do ujęcia w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego⁷⁰, i wydatkowano w 100%;
- 4) w 2019 r. – umowa nr 2/DF-V/PG/2019 z dnia 11 lutego 2019 r.⁷¹ na kwotę 218 581 tys. zł, następnie zmienioną na kwotę 69 775,7 tys. zł⁷², z której do dnia 31 grudnia 2019 r. wydatkowano 69 395,7 tys. zł;

⁶² Umowa zmieniona aneksami: nr 1 z dnia 14 października 2016 r. oraz nr 2 z dnia 27 grudnia 2016 r.

⁶³ Środki przekazane na podstawie umowy nr 2/WN2016/DF-V/PG z dnia 2 stycznia 2017 r.

⁶⁴ Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2016 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2075).

⁶⁵ Umowa zmieniona aneksami: nr 1 z dnia 18 października 2017 r. oraz nr 2 z dnia 22 grudnia 2017 r.

⁶⁶ Obniżone nakłady w 2017 r. wynikały z opóźnień w realizacji inwestycji na skutek zmiany koncepcji budynku Muzeum i tym samym potrzeby wykonania prac projektowych. Minister dokonał blokady wydatków na kwotę 26 800,4 tys. zł (decyzja z dnia 26 września 2017 r.), a środki w wysokości 27 593,6 tys. zł – na podstawie art. 173 ust. 2 ufp – zostały przeznaczone na realizację w 2017 r. programu wieloletniego „Niepodległa” uchwalonego przez Radę Ministrów dnia 24 maja 2017 r.

⁶⁷ Umowa zmieniona aneksami: nr 1 z dnia 22 marca 2018 r., nr 2 z dnia 31 lipca 2018 r., nr 3 z dnia 25 września 2018 r. oraz nr 4 z dnia 13 grudnia 2018 r.

⁶⁸ Obniżone nakłady w 2018 r. wynikały ze zmian wprowadzonych uchwałą RM z 2018 r.

⁶⁹ Środki przekazane na podstawie umowy nr 2/DF-V/PG/2018/NW z dnia 7 stycznia 2019 r., zmienionej aneksem nr 1 z dnia 11 marca 2019 r.

⁷⁰ Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2018 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2346).

⁷¹ Umowa zmieniona aneksami: nr 1 z dnia 6 czerwca 2019 r., nr 2 z dnia 28 czerwca 2019 r., nr 3 z dnia 19 września 2019 r., nr 4 z dnia 13 grudnia 2019 r. oraz nr 5 z dnia 31 grudnia 2019 r.

⁷² Obniżone nakłady w 2019 r. wynikały m.in. z opóźnień w realizacji inwestycji; decyzją Ministra Finansów z dnia 1 kwietnia 2019 r. zostało wprowadzone ograniczenie w dysponowaniu środkami finansowymi na kwotę 100 000 tys. zł, a decyzją Ministra z dnia 13 grudnia 2019 r. została wprowadzona blokada wydatków na kwotę 48 805,3 tys. zł.

5) w 2020 r. – umowa nr 2/DF-V/AC/2020 z dnia 10 marca 2020 r.⁷³ na kwotę 280 687 tys. zł, następnie zmienioną na kwotę 57 358 tys. zł⁷⁴, z której do dnia 31 grudnia 2020 r. wydatkowano 40 993,9 tys. zł, a kwotę 14 845 tys. zł zgłoszono do ujęcia w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego⁷⁵, i wydatkowano w 100%;

6) w 2021 r. – umowa nr 15/DF-V/AC/2021 z dnia 16 lutego 2021 r.⁷⁶ na kwotę 147 985 tys. zł, następnie zmienioną na 57 985 tys. zł⁷⁷, z której do dnia 31 grudnia 2021 r. wydatkowano 4518,2 tys. zł, a kwotę 53 360 tys. zł zgłoszono do ujęcia w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego⁷⁸, z terminem wykorzystania – do 14 listopada 2022 r. (wg aneksu nr 14 do umowy z dnia 16 lutego 2021 r.), z której do dnia 30 czerwca 2022 r. wydatkowano 32 872 tys. zł;

7) w 2022 r. – umowa nr 18/DF-V/MHK/2022 z dnia 17 lutego 2022 r.⁷⁹ na kwotę 268 104 tys. zł, następnie zmienioną na kwotę 208 346,3 tys. zł⁸⁰, z której do dnia 30 czerwca 2022 r. wydatkowano 4253,5 tys. zł.

W ramach PW „Budowa MHP” w latach 2016-2022 (do 30 czerwca) wydatkowano łącznie 274 261 tys. zł, co stanowiło 36,2% planowanych kosztów⁸¹, z czego na:

- prace projektowe budynku i nadzór autorski – 24 893 tys. zł (99,3% kosztów planowanych);
- prace projektowe wystawy stałej – 7922 tys. zł (82,9% kosztów planowanych);
- koszty obsługi projektu – 2097 tys. zł (61,9% kosztów planowanych);
- wynagrodzenie zespołu Inwestora – 11 028 tys. zł (79,5% kosztów planowanych);
- przygotowanie i zagospodarowanie terenu oraz przyłącza do sieci – 67 tys. zł (2,8% planowanych);
- budowę obiektu – 203 181 tys. zł (38,8% planowanych kosztów);

⁷³ Umowa zmieniona aneksami: nr 1 z dnia 28 kwietnia 2020 r., nr 2 z dnia 21 maja 2020 r., nr 3 z dnia 28 maja 2020 r., nr 4 z dnia 4 czerwca 2020 r., nr 5 z dnia 16 czerwca 2020 r., nr 6 z dnia 24 czerwca 2020 r., nr 7 z dnia 2 lipca 2020 r., nr 8 z dnia 9 lipca 2020 r., nr 9 z dnia 15 lipca 2020 r., nr 10 z dnia 21 lipca 2020 r., nr 11 z dnia 29 lipca 2020 r., nr 12 z dnia 10 sierpnia 2020 r., nr 13 z dnia 17 sierpnia 2020 r., nr 14 z dnia 19 sierpnia 2020 r., nr 15 z dnia 31 sierpnia 2020 r., nr 16 z dnia 30 września 2020 r., nr 17 z dnia 5 października 2020 r., nr 18 z dnia 15 października 2020 r., nr 19 z dnia 29 października 2020 r., nr 20 z dnia 16 listopada 2020 r., nr 21 z dnia 30 grudnia 2020 r. oraz nr 22 z dnia 1 września 2021 r.

⁷⁴ Obniżone nakłady w 2020 r. wynikały m.in. z opóźnień w realizacji inwestycji; decyzją Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 25 grudnia 2020 r. oraz decyzją Ministra z dnia 30 grudnia 2020 r. kwota dotacji na 2020 r. została zmniejszona do wysokości 57 358 tys. zł.

⁷⁵ Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2020 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2422), dalej: rozporządzenie w sprawie wydatków niewygasających z upływem 2020 r.

⁷⁶ Umowa zmieniona aneksami: nr 1 z dnia 1 marca 2021 r., nr 2 z dnia 7 maja 2021 r., nr 3 z dnia 7 maja 2021 r., nr 4 z dnia 28 maja 2021 r., nr 5 z dnia 10 czerwca 2021 r., nr 6 z dnia 2 lipca 2021 r., nr 7 z dnia 28 lipca 2021 r., nr 8 z dnia 23 sierpnia 2021 r., nr 9 z dnia 4 września 2021 r., nr 10 z dnia 4 października 2021 r., nr 11 z dnia 25 października 2021 r., nr 12 z dnia 10 grudnia 2021 r., nr 13 z dnia 30 grudnia 2021 r. oraz nr 14 z dnia 28 kwietnia 2022 r.

⁷⁷ Obniżone nakłady na 2021 r. wynikały m.in. z opóźnień w realizacji inwestycji. Kolejnymi decyzjami, wydanymi na podstawie art. 171 ufp oraz art. 15zi pkt 5 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095), Minister zmniejszył dotację na 2021 r. do kwoty 57 985 tys. zł.

⁷⁸ Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2021 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2407).

⁷⁹ Umowa zmieniona aneksami: nr 1 z dnia 23 lutego 2022 r., nr 2 z dnia 1 marca 2022 r., nr 3 z dnia 29 marca 2022 r., nr 4 z dnia 8 kwietnia 2022 r., nr 5 z dnia 14 kwietnia 2022 r., nr 6 z dnia 29 kwietnia 2022 r., nr 7 z dnia 16 maja 2022 r. oraz nr 8 z dnia 10 czerwca 2022 r.

⁸⁰ Obniżone nakłady na 2022 r. wynikały m.in. z opóźnień w realizacji inwestycji, w tym w związku z unieważnieniem postępowania przetargowego na wyłonienie Wykonawcy Wystawy Stałej; dwiema decyzjami z dnia 27 kwietnia 2022 r., wydanymi na podstawie art. 171 ufp w związku z art. 20 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583, ze zm.) oraz w związku z art. 15zi pkt 5 ww. ustawy z dnia 2 marca 2020 r., Minister zmniejszył dotację na 2022 r. do kwoty 208 496,3 tys. zł.

⁸¹ Kwota łączna oraz na poszczególne kategorie kosztów – według uchwały RM z 2021 r.

- budowę wystawy stałej – 25 073 tys. zł (15,8% planowanych kosztów);
- wyposażenie budynku – 0 zł, przy kosztach planowanych – 21 161 tys. zł.
(akta kontroli str. 549-555, 556-607, 608-621, 622-723, 724-828, 829-844, 845-927, 928-1061, 1062-1149, 1150-1170, 1504-1511, 1638-1643)

II. Poza PW „Budowa MHP”:

1) umowa nr 58/DF-V/PG/2017 z dnia 6 września 2017 r. na kwotę 2654,3 tys. zł na „Zakup od Muzeum Wojska Polskiego dokumentacji Projektu Budowlanego, będącej załącznikiem do przeniesionych wcześniej na rzecz Muzeum Historii Polski decyzji o Pozwoleniu na budowę i Rozbiórce”;

2) umowa nr 86/DF-V/AC/2020 z dnia 2 listopada 2020 r. na kwotę 25 391 tys. zł, którą w całości zgłoszono do ujęcia w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego⁸²; do dnia 30 listopada 2021 r. nie uruchomiono i nie wydatkowano środków; przyczyną niewydatkowania środków był m.in. brak podpisanego aneksu/porozumienia regulującego zasady rozliczania kosztów dodatkowych;

3) umowa nr 108/DF-V/AC/2020 z dnia 6 listopada 2020 r.⁸³ na kwotę 86 545 tys. zł, którą w całości zgłoszono do ujęcia w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego⁸⁴, z czego uruchomiono 30 399,7 tys. zł, a wydatkowano łącznie 25 871,3 tys. zł z przeznaczeniem na: budowę obiektu (9973,1 tys. zł), prace projektowe i nadzór (4188,8 tys. zł), budowę wystawy stałej (11 709,4 tys. zł); przyczyną niższego wydatkowania środków był m.in. brak porozumienia MHP z Generalnym Wykonawcą w zakresie kontynuowania i rozliczania prac dodatkowych/zamiennych po upływie umownego terminu zakończenia inwestycji.

Poza PW „Budowa MHP” (w 2017 r. i 2021 r.) wydatkowano łącznie 28 525,6 tys. zł, z planowanych 114 590,3 tys. zł (tj. 24,9%).

(akta kontroli str. 1275-1285, 1292-1299, 1300-1344)

Dyrektor DF, pan Wojciech Kwiatkowski, stwierdził, że „zamierzenia określone w harmonogramie PW Budowa Muzeum Historii Polski, stanowiącym załącznik do uchwały RM z 2021 r., prawdopodobnie ulegną wydłużeniu, jak również planowane koszty ulegną zwiększeniu. Jednakże nie zostały one jeszcze ustalone. Do czasu zakończenia sporu (w tym kwestii odpowiedzialności za zaistniałe opóźnienie i wzrost kosztów) pomiędzy stronami, tj. Zamawiającym – MHP i Wykonawcą – Budimex S.A. w ramach negocjacji prowadzonych z udziałem Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej Departament Finansowy nie prowadzi prac nad kolejną nowelizacją uchwały ws. PW „Budowa MHP”.

(akta kontroli str. 533-537)

W latach 2016-2022 (do dnia zakończenia kontroli) Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli MKiDN (BAK) nie przeprowadzało kontroli w Muzeum na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej⁸⁵.

Dyrektor DDK, pani Paulina Florjanowicz – w sprawie niewnioskowania o kontrole w MHP – stwierdziła, że: „Z uwagi na pełnienie nadzoru nad inwestycjami przez Departament Finansowy, odpowiednie wnioski związane z procesem inwestycyjnym, w tym finansowaniem inwestycji, powinien zgłosić Departament Finansowy. Departament ten zgodnie z regulaminem organizacyjnym prowadzi nadzór nad

⁸² Na podstawie rozporządzenia w sprawie wydatków niewygasających z upływem 2020 r.

⁸³ Umowa zmieniona aneksem nr 1 z dnia 1 września 2021 r.

⁸⁴ Na podstawie rozporządzenia w sprawie wydatków niewygasających z upływem 2020 r.

⁸⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 224. Dalej: ustawa o kontroli w administracji rządowej.

realizacją inwestycyjnych programów wieloletnich państwowych instytucji kultury. DDK nie wnioskował o kontrolę, bo działalność bieżąca Muzeum Historii Polski, którą nadzoruje tutejszy Departament, nie budziła wątpliwości”.

(akta kontroli str. 1398)

Departament Finansowy zgłaszał Muzeum Historii Polski jako propozycję do Planu kontroli na II półrocze 2018 r. i Planu kontroli na II półrocze 2019 r.

Dyrektor DF, pan Wojciech Kwiatkowski, stwierdził, że „DF nie ma wiedzy, dlaczego zgłaszane przez DF kontrole MHP w latach 2018-2019 nie zostały podjęte przez BAK”.

Ponadto Dyrektor DF poinformował, że „DF uznaje za wystarczające okresowe sprawozdania z realizacji programu wieloletniego (...), które zawierają szczegółowe dane, w tym opis zrealizowanych przedsięwzięć, określenie osiągniętych efektów rzeczowych (w odniesieniu do zawartej umowy/aneksu), opis podjętych zobowiązań wraz z oceną ich zgodności z założeniami Programu oraz przepisami ustawy o finansach publicznych, odniesienie do różnic między kwotą wydatkowaną a uruchomioną w ramach danego zadania, harmonogram planowanych prac i działań do końca roku wynikających z zawartych umów z wykonawcami oraz informacje na temat trudności powstałych przy realizacji zadania. Sprawozdania te były analizowane przez Departament Dziedzictwa Kulturowego i Departament Finansowy, a następnie informacja była przekazywana do Ministra (...) i KPRM (po zakończeniu roku budżetowego)”.

(akta kontroli str. 535-537, 1382-1389)

W piśmie z dnia 3 lipca 2017 r., skierowanym do Ministra, Dyrektor DF stwierdził m.in.: „W związku z zaleceniami pokontrolnymi NIK⁸⁶ w stosunku do przedmiotowej inwestycji zostały wprowadzone nowe narzędzia kontroli i są kontynuowane działania podjęte już w latach 2015-2016, a mające na celu wzmocnienie nadzoru nad inwestycjami realizowanymi w ramach programów wieloletnich. Do najważniejszych działań należy zaliczyć: a) inspekcje na miejscu realizacji inwestycji; b) spotkania koordynacyjne w Departamencie Finansowym; c) przedkładanie do akceptacji MKiDN planowanych do podjęcia zobowiązań finansowych na kwotę większą niż 500 000 zł; d) analizy dodatkowego formularza do sprawozdawczości wymagającego przekazywania przez muzea dokładniejszej i większej ilości informacji dot. oceny zgodności z założeniami programu wieloletniego; e) obowiązku składania sprawozdania również za I kwartał danego roku⁸⁷; f) ograniczenia swobody muzeów w przesuwaniu kwot pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztorysu”.

(akta kontroli str. 71-75)

W toku opiniowania projektu zmiany PW „Budowa MHP” Centrum Analiz Strategicznych w piśmie z dnia 27 sierpnia 2020 r. wskazało m.in.: „W ocenie skutków regulacji nie opisano (...), jakie szczególne środki nadzoru nad wykonawcą programu [tj. MHP] (...) podejmie Minister (...). W ocenie CAS ze względu na zakres projektu inwestycyjnego (jest to największa inwestycja nadzorowana przez MKiDN), szczególne znaczenie Muzeum Historii Polski dla polityki kulturalnej i historycznej Państwa Polskiego oraz wieloletnie opóźnienia i zaniedbania w budowie siedziby Muzeum (...) niezbędne jest zastosowanie przez MKiDN szczególnych narzędzi, które zapewnią terminowość realizacji inwestycji oraz zapobiegną kolejnym zmianom w harmonogramie prac. (...) Należy opisać [w projekcie uchwały RM] środki kontroli i nadzoru, jakie zostaną podjęte przez Wnioskodawcę [tj. Ministra] w celu zapewnienia terminowości realizacji inwestycji w latach 2020-2023”. Wnioskowany zakres zmian w

⁸⁶ Po kontroli pn. „Budowa muzeów w Polsce” (nr P/15/026).

⁸⁷ Na podstawie uchwały RM z 2021 r. odstąpiono od tego obowiązku.

projekcie uchwały RM z 2021 r. nie został wprowadzony, ponieważ – jak stwierdził Minister – „wytyczne Centrum Analiz Strategicznych zostały uszczegółowione w zawieranych umowach na dotacje celowe”.

(akta kontroli str. 225-231, 1610-1611)

W latach 2016-2022 (I półrocze) odbyło się 15 wizyt oraz spotkań dotyczących budowy MHP, w tym w: 2016 r. – siedem spotkań⁸⁸, 2017 r. – dwa spotkania w Cytadeli Warszawskiej, 2018 r. – jedna wizyta na miejscu budowy i jedno spotkanie w Cytadeli Warszawskiej, 2019 r. – dwa spotkania⁸⁹, 2020 r. – 0⁹⁰, 2021 r. – jedno spotkanie w Cytadeli Warszawskiej, 2022 r. (I półrocze) – jedna wizyta⁹¹.

(akta kontroli str. 277-278, 281-326, 327-333, 334-381, 382-386; 1512-1515)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Minister nie wyegzekwował od Pełnomocnika Ministra ds. budowy Muzeum, pana Piotra Walkowiaka, terminowego składania kwartalnych sprawozdań z jego działalności, tj. w terminie do dnia 20. miesiąca następującego po ostatnim miesiącu, którego sprawozdanie dotyczy, o czym mowa w § 3 zarządzenia ws. ustanowienia Pełnomocnika ds. budowy Muzeum.

Sprawozdania za III i IV kwartał 2016 r. wpłynęły do MKiDN w dniu 10 marca 2017 r., natomiast sprawozdania za II, III i IV kwartał 2017 r. – w dniu 5 lutego 2018 r.⁹²

Najwyższa Izba Kontroli, nie kwestionując wyjaśnień Ministra, że podczas licznych spotkań z Pełnomocnikiem przypominał o konieczności regularnego składania pisemnych sprawozdań z jego działalności, wskazuje, że działania te nie były skuteczne i nie zapewniły terminowego składania przez Pełnomocnika przedmiotowych sprawozdań.

(akta kontroli str. 422-426, 452-455, 459-471, 1609)

OCENA CZĄSTKOWA

Minister sprawował nadzór nad realizacją PW „Budowa MHP” w zakresie i trybie określonym w zarządzeniu w sprawie nadzoru i kontroli, prawidłowo przekazując i rozliczając środki publiczne. W latach 2016-2022 (do dnia zakończenia kontroli) Minister nie przeprowadził w MHP kontroli na zasadach określonych w ustawie o kontroli w administracji rządowej. Zastrzeżenia NIK w zakresie nadzoru Ministra nad realizacją Programu dotyczyły niewyegzekwowania od Pełnomocnika Ministra ds. budowy Muzeum terminowego składania kwartalnych sprawozdań z jego działalności.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia wnioski o:

Wnioski

1. Podejmowanie decyzji dotyczących założeń nadzorowanych programów wieloletnich w ramach i na podstawie stosownych uchwał Rady Ministrów.

⁸⁸ W tym: pięć spotkań w siedzibie MKiDN oraz po jednym – w biurze MHP (ul. Mokotowska 33/35) i w Cytadeli Warszawskiej.

⁸⁹ W tym: spotkanie w Urzędzie m.st. Warszawy oraz spotkanie w biurze budowy MHP, o którym mowa w piśmie z dnia 9 września 2019 r. Dyrektora MHP skierowanym do Ministra. Nie przedłożono notatki z przedmiotowego spotkania.

⁹⁰ W 2020 r. – w związku z pandemią COVID-19 – spotkania odbywały się w formie wideokonferencji i wewnętrznych spotkań przedstawicieli MHP z uczestnikami procesu inwestycyjnego, z których to spotkań dyrektor MHP przekazał do MKiDN 17 notatek (w formie e-maili).

⁹¹ Wg informacji Dyrektora DF w dniu 9 maja 2022 r. budowę wizytował Minister.

⁹² Wg informacji pana Mateusza Adamkowskiego, Dyrektora Departamentu Mecenatu Państwa (wz. Dyrektora Generalnego), sprawozdaniom kwartalnym Pełnomocnika Ministra ds. budowy Muzeum z lat 2018-2022 (I kwartał) nie nadano dat wpływu do MKiDN.

2. Egzekwowanie terminowego przedkładania sprawozdań przez Pełnomocnika Ministra ds. budowy Muzeum.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 3 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁹³ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 1 sierpnia 2022 r.

Prezes

Najwyższa Izba Kontroli

Marian Banaś

/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

Piotr Prokopczyk, Dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego.

Podpis

⁹³ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.